

DE TRIBUNE

Redactieadres:

D. J. WIJNKOOP, N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:

J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal
tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Tegen de dompers! — Verlossing. —
Woorden en daden. — De debatweigering op de neutra-
liteits-meeting. — De verplichte neutrale staatschool —
Onze amendementen. — Waar het om gaat te Leeuwarden.
— Onder het juk of in den strijd. — De Goudproductie.
— Van de Afdelingen.

Van de Administratie.

1 April worden de postkwitanties voor het 3^e kwar-
taal ad 45 cent verzonden. Zij, die per postwissel
wenschen te voldoen, zenden dus voor dien datum
40 cent aan ons adres.

Tegen de dompers! >

Wat in de laatste weken in de Nederlandsche
arbeiders-beweging is voorgevallen, maakt het meer
dan ooit noodzakelijk, dat de Partij die opgericht
moest worden om het vrije woord voor het Socialisme
in Nederland te handhaven, zich stelselmatig orga-
niseert om deze vrijheid te veroveren. Dat zij daarbij
op den duur zeker kan zijn van alle arbeiders, die
niet onder de vleugels van de S.D.A.P. wandelen,
staat vast. Maar het geldt thans, die arbeiders door
een niet meer rustende, stelselmatige aktie te doen
zien, wat er eigenlijk aan de hand is.

We weten, hoe Deventer zelf beteekent het voor-
goed smoren van de democratie in de S.D.A.P., en
hoe sinds Deventer deze partij zich afmat in pogingen
om onze partij, de stem van het Socialisme, in de
openbare vergaderingen dood te drukken. Het spreekt
vanzelf, dat niet wij, maar op den duur de strijdende
arbeidersklasse zelve in Holland zal hebben uit te
maken, aan welke kant het Socialisme is en de toe-
komst van de arbeidersbeweging, bij de revisionisti-
sche daden en gedachten van de S.D.A.P. of bij de
Marxistische praktijk en theorie van de Soc. Dem.
Partij. De arbeiders *zelve* hebben het uit te maken,
maar ze moeten ook in de gelegenheid gesteld wor-
den het te *kunnen* uitmaken. En evenals men in
de S.D.A.P. vòòr Deventer bij elke vleug van machts-
opleving van het Marxisme nieuwe brute geweld-
middelen en nieuwe misdadige domperijen pleegde
om de onbewusten en onverschilligen in de Partij
tegen het Socialisme in het harnas te jagen, zoo
beproeft men dit thans met vernieuwde kracht buiten
de Partij. Daartegen dient front gemaakt, partij-
genooten en gij arbeiders die nog om de democratie
geeft; daartegen dienen in elk geval de afdelingen
der S.D.P. met alle man en alle macht op te komen.

Wat is er dan gebeurd? Eigenlijk is de reeks der
geweldplegingen van de zijde der S.D.A.P. en haar
trawanten op het vrije woord reeds eindeloos. Maar
met Rotterdam is een nieuwe serie begonnen. Zoo-
als den rakkers van Spiekman, wat zich dan S.D.A.P.
noemt in Rotterdam, de «er» toekomt van in het
eind van 1908 het beslissende relletje tegen *De
Tribune* op touw gezet te hebben, zoo kunnen die
heeren en dames — want de dames spelen hier
waarlijk een belangrijke rol — er ook «roem» op
dragen nà Deventer de eerste openbare vergadering
in de war gestuurd te hebben door een ellenlange
speech van hun «leider» en door het lawaai waar-
mede zij het antwoord van de sprekers ontvingen.
Kon deze schending der vrijheid toen misschien
«spontaan» heeten, thans wordt ze van bovenaf door
het bestuur geleid en de heeren en dames van de
S.D.A.P. in de zaal hebben maar te volgen. Om

maar één voorbeeld te noemen, wat zegt ge ervan,
ook gij voor de vrijheid strijdende Marxisten in de
S.D.A.P., dat het Bestuur van de S.D.A.P. — althans
een der bestuurders — op den 14^{en} Maart jl. van het
podium af tot de schare getrouwen riep: «Sleurt
hem eraf!», althans met een dergelijke «kalmerende»
uiting den debater het spreken onmogelijk trachtte
te maken, zonder dat ook maar iemand der S.D.A.P.
protesteerde. En dat alleen omdat de wèl verdiende
en overal instemming vindende kritiek, op de houding
van den heer Spiekman in de Rotterdamsche ge-
meenteraad, niet gehoord mocht worden. De stem
van het Socialisme mag te Rotterdam niet weer-
klinken, zoo oordeelt de S. D. A. P. in een stad,
waar de arbeiders bij massa's tezamen wonen.

Laten wij nog eens zeggen, om goed duidelijk te
zijn, het gaat hier om een *voorbeeld*, maar *overal*, in
Den Haag zoowel als in Utrecht, in Twente zoo
goed als in Amsterdam en elders, probeert de S. D. A. P.,
of S. D. A. Pers, als ze maar kunnen, hetzelfde. Te-
recht heeft de Voorzitter van de S. D. A. P. de ver-
antwoording voor het gebeurde in het Paleis op j.l.
Zondag op zich genomen. Het ware lafheid geweest,
dit niet te doen. In het Paleis, waar volgens de
aankondiging bijv. in *School en Huis*, het Maandblad
van de Amst. afdeling van den Bond voor Onder-
wijzers, en ook volgens die in *De Dageraad*, orgaan
van de Amst. coöperatie, „vrij debat”*) zou zijn —
in het Paleis waar in een zijzaal evenals in Plan-
cius, uitdrukkelijk gevraagd werd of iemand het
woord wilde hebben naar aanleiding van de voor-
gelezen motie — in datzelfde Paleis werd in de
hoofdzaal het woord aan Mannoury voor de S. D. P.
geweigerd, en aan anderen elders. Als men weigeren
wil, heeft men natuurlijk argumenten. Wij kennen
er een van jaren herwaarts: de discussie is niet
op zijn plaats. Zòò zeide men òòk in de agrarische
kwestie en zoo vaak later tegen de Marxisten.
Zòò zegt men thans bij *elke* gelegenheid, in de ver-
kiezingen, bij de Ferrer-demonstratie, op Kerstmis,
bij de onderwijzerszaak, steeds wèèr tegen de Soc.
Dem. Partij. Natuurlijk, socialistisch debat en kritiek
zijn nooit meer op hun plaats in de S. D. A. P.,
sinds die partij door haar houding inzake het mil-
litarisme, inzake het staatspensioen, inzake de
liberalen en het Alg. Kiesrecht, inzake de openbare
school en zoveel andere kwesties de weg van het
Socialisme verlaat. Zòò zoude dus één van het So-
cialisme afwijkende Partij de macht krijgen om de
stem van het Socialisme in gansch een land te smo-
ren! Partijgenooten, wij hebben te zorgen dat dit
niet gebeurt, en wij *sullen* als Partij ervoor zorgen
ondanks allen en alles.

En nu deze dingen zich afspelen op den vooravond
van het Kongres der S. D. A. P., nu hebben wij *in
dit verband* ook een woordje over dit Kongres te
zeggen. Het spreekt vanzelf dat wij, kennende de
historie en de samenstelling van die Partij, van haar
op dit oogenblik niets verwachten. Maar er is in die
Partij nog een restje van Marxistische oppositie ge-
bleven. De beteekenis van dit Marxisme *voor de praktijk*
zal afgemeten moeten worden naar zijn houding ten
opzichte van deze allergewichtigste zaak: de vrijheid
van het woord in de arbeidersbeweging. Zij die hun
Partij zoo goed kennen als wij, kunnen niet ont-

*) We weten nu uit *Het Volk* dat „vrij debat” een vergissing
is. Inderdaad het is een vergissing, daaraan nog te denken in
de S.D.A.P.

kennen de terroristische domperij, waarmede de
S. D. A. P. de volksvergaderingen tracht te beheer-
schen. Alleen als zij daartegen openlijk stelling
zullen durven nemen, alleen als zij daartegen in hun
Partij met al hun macht, hoe gering die moge zijn,
zullen weten te strijden op dat Kongres, alleen als
zij daartegen hun hoofdaanval richten en al het
andere, de gansche verkeerde taktiek der Partij, in
verband hiermede zullen toonen, alleen dan zal hun
strijd voor het Socialisme in Holland werkelijk nog
wat waard kunnen worden geacht. Mooie moties
kunnen op elk gebied in een handomdraaien worden
aangenomen en worden door de leiders immers weer
even gemakkelijk terzijde gelegd, zoolang als de
werkelijke vrijheid van het spreken en schrijven niet
op en in de S. D. A. P. is veroverd.

Maar arbeiders en partijgenooten. Wij hebben
niet naar Leeuwarden te zien. Wij gaan onzen eigen
weg. Willen de Marxisten der S. D. A. P. dien strijd
om de vrijheid niet mede kampen, maar hebben zij
meer lust in spiegelgevechten met de demagogen
hunner Partij om woorden, ons òòk goed. U evenwel
partijgenooten roepen wij op van dit moment af
niet meer te rusten in den strijd tegen de dompers,
tòtdat wij werkelijk de vrijheid van het woord
allerwege hebben veroverd. Hebben wij eenmaal
deze vrijheid, dan en ook in dien strijd zullen wij
de arbeiders het Socialisme kunnen brengen.

W.P.

Verlossing.

Vele eeuwen lang hebben de menschen geloofd,
dat een verlosser, een bovennatuurlijke redder zou
opstaan en hen verlossen. Hij zou ellende en zorg,
kommer en vijandschap van hen wegnemen en ze
in een aardsch of hemelsch paradijs voeren. De
zwakke menschen voelden zich te machteloos tegen-
over de geweldige macht, waarmede allerlei onheil
boven hen losbrak, om de gedachte te kunnen be-
grijpen, zich zelf te verlossen. En de kerk leerde,
dat zij slechts behoeften te gelooven en te gehoor-
zamen, om de van buiten komende verlossing deel-
achtig te worden.

Dit wondergeloof verdween in die mate, waar-
mede de menschen hun eigen kracht leerden kennen,
en de wetenschap hun blik verhelderde. Meer men-
schelijke, meer natuurlijke opvattingen traden in de
plaats van de starre formuleskraam van 't kerkdogma.
Voor het verlichte burgerdom van de 19^e eeuw was
de Christus niet meer de bovennatuurlijke wonder-
doener, de hemelsche verlosser, maar de voortref-
felijke leeraar, die de menschheid den weg getoond
had, hoe zij zichzelf van zonde en ongeluk be-
vrijden kon. Liefde heette de verlossing. Wanneer
nu alle harten met liefde jegens hun medemenschen
vervuld waren, dan zou niemand meer het lijden
van anderen onverschillig voorbijgaan, dan zou nie-
mand meer een ander nadeel berokkenen, kwellen
en ongelukkig maken. De christelijke naastenliefde
zou de vloek van 't egoïsme, dat de oorzaak van
alle lijden is, uitroeien en het duizendjarig rijk der
ware broederschap zou in de plaats van de weder-
keerige vijandschap treden.

Zoo leerde de moderne theologie van de goed-
gesitueerde burgerij. Maar de armen, en onderdruk-
ten en ellendigen bemerkten niets van eenigerlei
practische toepassing van deze leer. Koud en onver-

schilling gingen de bezittende klassen de ellende naast hun deur voorbij. De kapitalisten drukten de loonen naar beneden, om zich zelf een grootere winst te verzekeren en doemden door hun uitbuiten het arbeidende volk tot armoede en nood. Doof bleven de staatslieden voor den noodkreet der lijdenden, die zich tot hen in naam der christelijke naastenliefde richtte. Toen doorzagen de ontferden het bedrog van het evangelie der liefde en trots wierpen hun eerste voorvechters de huichelachtige predikers ervan hun kritiek in 't gezicht:

De liefde kan niet verlossen

De liefde kan niet redden

Houdt gij, o haat, uw jongste gericht

Breekt gij, o haat, de keetnen —

Onmachtig had zich de werkelijke liefdesfrase getoond; slechts een gezonde haat tegen de onderdrukkers en uitbuiters, slechts een harde strijd bleef den verdrukten als eenige uitweg uit hun ellende over.

De wetenschap heeft ons nu verklaard, waarom de schijnbaar zoo schoone verlossing zoo onmachtig moest zijn. Niet religieuze gevoelens, maar de vorm van den arbeid, de structuur van het maatschappelijk leven schrijft den menschen hun daden voor.

De kapitalisten leven onder het huidige systeem van de uitbuiting der arbeiders; tegelijk voeren zij den concurrentiestrijd, waarin zij elkander te gronde zoeken te richten, waardoor zij gedwongen zijn zoo veel mogelijk meerwaarde uit hun arbeiders te persen. Daarom is het totaal onmogelijk, dat de kapitalisten de door hen uitgebuite proletariërs of hun eigen concurrenten praktisch als broeders, die men liefheeft, behandelen. Wie het werkelijk praktisch beproefde, zou daarmee slechts zijn ondergang bereiken; slechts het scherpste egoïsme beschermt in den wilden strijd van allen tegen allen tegen den ondergang.

De christelijke liefde is een leugen, moet een leugen zijn in deze maatschappij.

Bij de harde feiten van het materiele arbeidsproces wordt het geloof, als zou de liefde de menscheid kunnen verlossen, tot een domme waan.

Wordt daarmee nu elke hoop op verlossing ten grave gedragen. Neen, diezelfde wetenschap, die het kinderlijk geloof verstoort, geeft ons daarvoor de betere zekerheid, dat onze ellende toch een einde zal nemen. Deze maatschappelijke vorm, waarin egoïsme, uitbuiting en vijandschap onvermijdelijk zijn, zal verdwijnen. De vormen van den arbeid ontwikkelen zich, reusachtig groeit de macht, de kracht, de productiviteit van onze technische hulpmiddelen over elken grens.

De groote machines organiseren den arbeid steeds meer tot een maatschappelijk proces, waaraan steeds grootere massa's van het arbeidende volk deelnemen. De kapitalistische uitbuiting, privilegie van een verdwijnende parasietenklasse en de concurrentie, reeds door de coalities der moderne roofridders ingehaald; worden onhoudbaar. Ze worden opgeheven en in haar plaats treedt de bewuste, planmatige regeling van den arbeid ten nutte van allen. De door de organisatie veroorzaakte groote prestatie van den arbeid verschaft allen overvloed en daarmee houdt de armoede, de zorg, de nood, de ellende op. De organisatie zelfs berust op den gemeenschappelijken arbeid, de gemeenschappelijkheid der belangen en daarmee treedt de broederschap en praktische menschenliefde in de plaats van het egoïsme, de haat en de vijandschap. Zoo zal de arbeid door haar ontwikkeling tot den socialistischen arbeid de menscheid verlossen.

„Arbeid heet de heiland van onzen tijd”, schreef Dietzgen reeds in zijn boekje: „De godsdienst der Sociaal-Democratie”. De arbeid zal onze verlosser zijn. Maar niet slechts in den zin van den toekomstigen arbeid, die door haar technische organisatie geluk en overvloed brengt, maar ook reeds als arbeid van heden, die de macht te voorschijn roept, die ons die toekomst moet veroveren. De industriële concentratie, de organisatie van den arbeid in dienst van het kapitaal brengt in de fabrieken en de groote steden de arbeiders tot groote legers te zamen. En de praktijk van dezen arbeid maakt dan uit de uitgebuite slaven van het kapitaal, de trotsche strijders tegen het kapitalisme, die door hun geestelijke vorming, hun klasse-inzicht en hun straffe discipline in staat zijn, de nieuwe maatschappij te brengen.

Op het eerste gezicht een wonderlijke tegenspraak. Want de arbeid in kapitalistische heereidienst is een ruw, moeilijk zwoegen, dat de hersenen verstompt, het lichaam verwoest en al het menscheijke door het brutaal geweld van fysieke inspanning verdrijft. Door de kwelling van langdurigen arbeid uitgeput, door vermoeidheid tot gevoelloosheid neergedrukt,

krachteloos en mat, hoe is het dan voor den arbeider mogelijk zich geestelijk te verheffen?

En toch is die zelfde arbeid zijn bevrijder. Wanneer maar eerst de vlam van verzet uitbreekt dan prent zijn leer zich spoedig in den geest van het proletariaat. Hij wijst hem het doel, een lichtende ster, en de nieuwe hoop wekt den strijdsmoed en slapende energie. De arbeid moet de heilige geest worden, opdat hij in de plaats van de brutale neerdrukkende, een nieuwe geestelijke macht over de menschen verkrijgt, zoodat zij zijn stem, zijn roep gehoorzamen. De arbeid wordt de groote opvoeder der massa's. Om zijn wetten, de geweldige machtige bestuurders van ieder menschenlot te begrijpen, schuwen de moede hersenen geen inspanning, want zij weten, dat zij daardoor sterk worden voor den strijd. Door hem leeren zij de macht van de organisatie verstaan; door de praktijk van den arbeid genoodzaakt, smeden zij een vasten band van solidariteit, trouw en broederschap om hunne gansche klasse. Zoo brengt de arbeid het heldere inzicht en de vaste organisatie, die de ontberende arbeidslaven in staat stellen de ketenen van het kapitalisme te verbreken en het Socialisme op te bouwen. Zoo wordt de arbeid van heden tot de macht die de menscheid verlossing brengt. Dat is de Paaschboodschap van de Sociaal-democratie.

A. P.

Woorden en daden

Schaper in zijn rede te Amsterdam op 21 Maart:

„Alleen maar het feit, dat je de minderheid den „mond snoert, is tegen alle beschaving in.”

Na deze schoone uiting gelezen te hebben, herinnerden we ons onwillekeurig de verschillende tooneeltjes in S. D. A. P.-vergaderingen bijgewoond, wanneer van onze zijde debat werd verlangd.

't Ware wenschelijk, dat voortaan de S. D. A. P. in zijn vergaderingen deze gulden woorden in groote letters boven het podium hing. Misschien leerden dan ook de aanhangers dier partij verstaan, wat 't zeggen wil: **de minderheid den mond snoeren is tegen alle beschaving in.**

S. D.

De debatweigering op de Neutraliteitsmeeting.

Het Hoofdbestuur van de B. v. N. O. heeft gemeend, niet alleen de amendementen, die de afgevaardigden van het P. B. der S. D. P. vóór de aanvang der vergadering op de voorgestelde motie hadden ingediend, niet in behandeling te moeten brengen, maar alle discussie over die motie, ook waar namens de S. D. P. met aandrang daarom werd verzocht, te weigeren.

Als een vakbond een beroep doet op het volk, om het in zijn strijd te steunen, en zij legt aan degenen, die aan haar oproep gehoor gaven, een gemotiveerde uitspraak voor, waarvoor zij hun instemming vraagt, dan heeft die bond niet het recht, datzelfde volk als stemvee te beschouwen, dat enkel mag zien, horen en zwijgen, maar niet zelf denken en niet van eigen inzicht blijk geven.

Onderwijzers van Nederland, uw streven, bij de opvoeding van het kind op de openbare school een strikte neutraliteit in acht te nemen, vindt onze volle waardering, maar wij wensen ons aan dat systeem niet te onderwerpen. Wij zijn niet neutraal, en wensen dat niet te zijn. Wij strijden voor onze overtuiging met eerbiediging van die van anderen, maar wij eisen daarbij ook eerbiediging voor de onze.

En aan deze eis heeft het Hoofdbestuur, dat wel de medewerking van S. D. A. P. en N. V. V. voor deze protestmeeting heeft ingeroepen, doch aan de vertegenwoordigers der S. D. P. ieder woord van debat heeft geweigerd, niet voldaan, ja het heeft door zijn reaktionaire houding, daarin gesteund door een door politieke haat verblinde vergadering, een slag in het aangezicht gegeven aan de zaak der democratie, wier verdediging het had op zich genomen.

Helmond, 22-3-'10.

G. MANNOURY.

N.B. Na afloop der vergadering vernamen wij, dat in één der andere zalen van het Paleis (waar o.a. Bergmeier als spreker was opgetreden), door de voorzitter wel degelijk na voorlezing der motie gevraagd is, of iemand discussie wenste, en eerst, toen niemand daarvan gebruik maakte, de motie in stemming bracht. Ook kregen wij een advertentie onder het oog betrekkelijk deze vergadering met het opschrift: Hoofdbestuur van de B. v. N. O. (en voorkomende in „School en Huis”, Maandbl. v. d. afd. Amst. v. d. B. v. N. O.), waaronder stond: vrij debat.

Nu wil ik gaarne aannemen, dat deze beide feiten zonder uitdrukkelijke machtiging van het Hoofdbest. hebben plaats gehad, maar toch blijkt er uit, dat en de bovenbedoelde voorzitter en de steller dier advertentie beide het toestaan van debat bij een dergelijke gelegenheid hebben beschouwd als iets dat vanzelf spreekt. Wat het dan ook doet!

G. M.

De verplichte neutrale staatschool.

In het vorig nummer hebben wij uit het manifest van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers aangetoond, hoe de aanval der geheele bezittende klasse, in al haar politieke schakeeringen, op de onderwijzers zijn uitwerking niet heeft gemist.

Dat deel der openbare onderwijzers, dat georganiseerd in den Bond krachtens hun program, den strijd voert niet slechts voor de openbare school, d. w. z. de school zoodat die op het oogenblik bestaat, met al haar achterlijkheid en ontoereikendheid, waar voor het verplichte neutrale volksonderwijs op staatscholen voor alle kinderen des volks, zoo ingericht, dat dit onderwijs werkelijk aan de eischen voldoet, die de ontwikkeling der maatschappij daaraan stelt, die voorhoede der Nederlandsche openbare onderwijzers heeft, blijkens dit manifest, en moeten wij er nu bijvoegen, ook blijkens den geest, die op de jongstleden Zondag in Amsterdam gehouden vergadering heerschte, zich tot een opvatting omtrent de „neutraliteit” van het onderwijs laten dwingen, welke althans op één punt het gewichtigste op 't oogenblik voor de geheele bourgeoisie, namelijk wat betreft het nationalisme, in hoofdzaak een toegeven beteekent aan die eischen der bezittende klasse.

Over dit punt zelf, het nationalisme, en over de vraag, hoe het gekomen is, dat de verschillende klassen der bourgeoisie, door verschillende oorzaken, in onzen tijd van nationalistischen geest meer en meer zijn doordrongen geworden en aan de propaganda van dezen geest onder de volksmassa's groote waarde hechten, is wellicht een andere maal gelegenheid nog te spreken. Het feit zelf echter staat vast. En eveneens het feit, dat dit streven der bourgeoisie in lijnrechten strijd is met de opvatting omtrent de neutraliteit van het lager onderwijs, zoodat die en door de arbeidersklasse, in dezen alleen vertegenwoordigd door onze partij met haar internationaal programpunt van verplicht neutraal lager onderwijs van staatswege en door de onderwijzers uit een paedagogisch, een vak-oogpunt wordt voorgestaan.

Tegenover dit streven is er dus alle reden om duidelijk en beslist dien eisch der arbeidersklasse te formuleeren, een eisch, gelijk alle eischen in het strijdprogram direct ontleend aan het klassebelang der arbeiders en formuleerend, wat de arbeidersklasse op dit bepaalde terrein nastreeft ten einde zichzelf in haar geheel sterker te maken in den strijd voor het socialisme, voor de verovering der staatsmacht, d. w. z. voor de afschaffing van die macht.

Des te meer is dit noodig, waar, zoodat wij uit het Manifest van den Bond zagen en wij uit de uitingen van dien kant voortdurend kunnen leeren — vooral natuurlijk uit het orgaan van den Bond, de *Rede*, — de onderwijzers zich bij deze kwestie veel meer stellen op een soort van abstract paedagogisch standpunt, ontleend aan de belangen van „het” kind, en het zoo voorstellen, alsof de neutraliteit der volkschool *dit* zou inhouden, dat, ter wille van „het” kind, het onderwijs neutraal zou moeten zijn in dezen zin, dat men het kind niet zou mogen onderwijzen in of spreken over zaken, waarvoor het nog niet rijp is. Daaronder zouden dan b.v. vallen het godsbegrip, zoodat als de vraag omtrent de doelmatigheid van een bepaalden regeeringsvorm (monarchie of republiek).

Wij laten ons natuurlijk niet in dit paedagogische krijt lokken, hoewel de opmerking ons van het hart moet, dat die opvatting omtrent datgene, waarvoor „het” kind op den leeftijd, waarop het de lagere school bezoekt, rijp is, ons in strijd schijnt met de ervaring der opvoeding van kinderen in de meest verschillende tijdvakken.

Maar voor ons, vertegenwoordigers der arbeidersklasse, gaat het in 't geheel niet om deze paedagogische strijd-vragen. Wij verlangen immers, dat de openbare verplichte neutrale school een instelling zij in het belang der arbeidersklasse en wij hebben dus slechts te maken met de vraag hoe de school het beste dat belang zal dienen en hoe zij daartoe niet „het” kind, maar een zeer bepaalde soort van kinderen, namelijk arbeiderskinderen, die meer en meer de overgrote meerderheid van alle kinderen vormen, zal opvoeden met het oog op dit feit, dat de arbeiderskinderen door de ontwikkeling der maatschappij reeds op jeugdigen leeftijd in het productieproces worden betrokken, tot loonarbeiders worden gemaakt.

De arbeidersklasse stelt den eisch van de verplichte neutrale staatschool op, omdat zij ter wille van haar éne groote doel, de economische bevrijding der klasse, afstand doet van een menigte „vrijheden”, die haar de burgerij met alle graagte heeft geschonken, zoodat de vrijheid om zich zoo lang te laten uitbuiten, als ieder verkiest, de vrijheid om voor een lager loon te werken dan de meerderheid, de vrijheid van onderkruipen, de vrijheid van het liberalisme en het anarchisme, m. a. w. En de arbeidersklasse verbindt aan het onderwijs op die verplichte neutrale volkschool een bepaalden inhoud, omdat dat onderwijs, het eenige, dat de groote massa der arbeiders ontvangt, ontvangen kan, in onze ingewikkelde maatschappelijke verhoudingen de kinderen der arbeiders dient op te voeden in een bepaalden geest, ten einde hen in staat te stellen die maatschappelijke verhoudingen en het ontzaglijk ingewikkelde geheel van natuur en maatschappij, dat hen omgeeft, te doorzien. De arbeidersklasse m. a. w. wil, dat de openbare volks-school diene om het arbeiderskind datgene bij te brengen, waartoe de ouders, door de kapitalistische ontwikkeling, meestal niet in staat zijn en wat aan den anderen kant door de kapitalistische ontwikkeling alweer, vereischt wordt, wil de jonge arbeider niet onwetend en wegrloos

Werft abonné's op DE TRIBUNE.

Gij maakt er socialisten mee.

